09.11.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- **(ÖZEL HABER)** *Suriye ordusunda Rus destekli geniş restorasyon süreci başladı...* Suriye ordusu Rus güçlerinin desteğiyle savaştan sonra en geniş restorasyon sürecine başladı. Özel bilgiler Suriye ordusu bünyesinde en belirgin beklenen değişikliklerin piyade birliklerinin sayısının artırılması olacağını belirtiyor. Suriye'nin güneyinde bulunan stratejik 'Tal Hara' nın geri alınmasından sonra Rus uzmanlar Suriye ordusunda en büyük ve en önemli muharip tugaylardan olan 61.piyade tugayını tamamıyla yeniden restore ettiler. Rus uzmanlar idari büroların camlarının tipine kadar her ayrıntıyla ilgilendiler. Aynı şey batı Der'a kırsalında Al Harak beldesinde yer alan 52.tugayda da uygulandı. Suriyeli kaynak, Rus subayların Suriyeli mevkidaşları ile tüm tugaylar, taburlar ve askeri karargahların yeniden rehabilite edilmesi için çalıştıklarını, Tümgeneral rütbesinde yüksek rütbeli Rus askerlerin özellikle stratejik olmak üzere Suriye'nin çeşitli bölgelerindeki askeri birliklerden birçoğunu periyodik olarak denetlediklerini, o birliklerin ihtiyaçlarını belirleyip, düşüncelerini kaydettiklerini, bunu Moskova'da ki Rus komutanlığına bildirdiklerini, Suriyeli onlarca subayın geçtiğimiz süreç zarfında Suriye ordusunun yeniden inşa edilmesi planı kapsamında askeri kursları görmek için Rusya ve Çin'e gönderildiklerini açığa çıkardı.

- *Azez'de bombalı saldırı...* Suriye'nin kuzeyinde muhaliflerin kontrolünde bulunan Azez ilçesine bağlı Siccu köyünde bombalı araç saldırısı düzenlendi. Türkiye sınırına yaklaşık 1,5 km uzaklıkta meydana gelen patlamada ölen ya da yaralanan olmadı. Yetkililer, bir servis aracına yerleştirilen bombanın, uzaktan kumandalı mayın olduğunu bildirdi. Servis aracının Siccu kavşağına sabah saatlerinde kimliği belirsiz kişiler tarafından park edildiği öğrenildi. Patlamayı henüz üstlenen olmadı.

İRAN'A YAPTIRIMLAR

- *ABD'den yeni İran uyarısı...* Amerika'nın İran Özel Temsilcisi Brian Hook İran'la ticaret yapmamaları konusunda ülkeleri uyardı. İran'ın gemicilik sektörüyle iş yapacak ülkeleri uyarmak istiyoruz diyen Hook, "eğer İran gemileri limanlarınızı arar ya da karasularınızdan geçerse bu beraberinde büyük bir risk getirir" dedi. Hook, "Amerika tavsiyemizi dinlemeniz çağrısı yapıyor" ifadesini kullandı. Amerikalı özel temsilci İran'ın enerji sektörünün bu ülkenin ihracat gelirinin yüzde 80'nini oluşturduğunu hatırlattı ve bu kaynağın teröristleri desteklemek ve Ortadoğu'daki devrimci darbeleri devam ettirmek için kullanıldığını iddia etti. Sigorta sektörüne de yaptırım uyguladıklarını hatırlatan Hook, İranlıların kendi sigorta şirketlerini kullanacaklarını beklediklerini söyledi. Hook, herhangi bir tanker kazasında da İranlı şirketlerin bunu karşılayacak gücü olmadığını söyledi. Hook'a göre bu özellikle İran'ın petrol tankerleri için önemli. Amerikalı özel temsilci tanker kazalarının pahalı olduğuna dikkat çekti. Hook, amaçlarının petrol fiyatlarının artmaması olduğunu söyledi, bunun aksinin Amerikalı tüketicilere zarar vereceğini vurguladı. Hook, önümüzdeki 6 ay boyunca diplomatik ilerlemeyi, petrol fiyatlarını takip edeceklerini de söyledi.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

- *ABD, İran'dan gaz ithalatı için Irak'a 45 günlük muafiyet tanıdı...* ABD'nin Bağdat Büyükelçiliği, Irak'a, Washington'un yaptırımlarına tabi tutulan İran'dan doğal gaz ithalatına devam etmesi için 45 günlük muafiyet tanındığını duyurdu. Irak, elektrik santrallerine yakıt temini için İran'dan gaz ithal ediyor. Irak Başbakanı Adil Abdulmehdi, önceki günlerde ülkesinin ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımlardan muaf tutulduğunu çünkü bölgesel çekişmede tarafsız olduğunu söylemişti.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *IRNA: Katar, Ortadoğu'da Türkiye, Suriye ve İran'ın da yer aldığı yeni bir koalisyon önerdi...* İran haber ajansı İRNA, Irak basınına dayandırarak verdiği haberinde, Katar'ın Ortadoğuda yeni bir koalisyon kurması önerisinde bulunduğunu belirtti. Ajansta göre, iki günlük resmi bir ziyaret için Irak'a giden Katar Dışişleri Bakanı Şeyh Muhammed Bin Abdurrahman el Sani, bölge ülkeleri Irak, İran, Katar, Türkiye ve Suriye'nin bir koalisyon kurması önerisi yaptı. IRNA, Katar'ın geçen sene Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi'nin bazı üyeleriyle ilişkilerinde başlayan ciddi kriz sonrası, dış politika ilişkilerini gözden geçirdiğini, İran ve Türkiye'le daha sıkı ilişkiler kurduğuna da vurgu yaptı.

- *KYB Sözcüsü: Kerkük Valisi Kürt biri olacak...* Irak'ta petrol zengini olan ve tartışmalı bölge olan Kerkük kentinin valisinin kimin olacağı üzerinde ciddi tartışmalar yaşanırken, Kürtler kaptırdığı valiliği tekrar almak istiyor. KYB Sözcüsü Sadi Ehmed Pire, Kerkük Valisi'nin Kürtlerden seçileceğini belirterek, KYB'den birinin Kerkük Valisi seçileceğini ve haklarının olduğunu söyledi.

- **(ÖZEL HABER)** *IKBY bölgesinin petrol ihracatı artışta...* Irak Kürt bölgesinden çıkarılan petrolü Ceyhan'a ulaştıran boru hattının kapasitesinin Rus Rosneft firmasının projesiyle günlük 1 milyon varile çıkarıldığı bildiriliyor. Irak Petrol Raporu adlı kuruluşunun raporuna göre şu aşamada boru hattından günlük 450 bin varil petrol nakledliyor. Geçen yıl referandum krizi sonrasında Bağdat'ın Kerkük'teki petrol sahalarının kontrolünü devralmasından sonra Kasım 2017'de bu miktar günlük 350 bin varilin altına kadar düşmüştü.

- *Suudi gazeteci Kaşıkçı cinayeti; Konsolosluk Yerleşkesi'nde Kaşıkçı'nın cesedini yok etme amacıyla kullanılan asit tespit edildi...* İki haftalık süreçten sonra ortaya çıkan bu detay, yetkililerin Kaşıkçı'nın cesedinin konsolosluk yerleşkesindeki odalardan birinde yok edildiği sonucuna vardırdı. Soruşturma ekibi, Suudi Başkonsolosu'nun İstanbul'daki evinde hidroflorik asit ve başka kimyasallara rastladı. Başsavcılıktaki kaynağa göre iki haftalık süre boyunca bu kimyasallar Kaşıkçı'nın cesedini yok etmede kullanıldı. Daha öncesinde Edward Snowden, İsrail siber istihbaratını Kaşıkçı'nın takibinde de kullanılan "dijital soygun ekipmanı" satmakla suçlamıştı.

- *Irak Başbakanı Adil Abdül Mehdi, 5 bakanı internette başvuru yapanlardan seçti...* Irak Başbakanı Adil Abdül Mehdi, 14 üyeli kabinesinin 5 üyesini internet üzerinden yapılan 15 binden fazla başvuru arasından seçti. Mehdi, geçen ay beklenmedik bir adım atarak Facebook hesabından yaptığı açıklamayla halktan, açılan pozisyonlara internet üzerinden başvurmalarını istemişti. Adaylardan başvurularına özgeçmişlerini eklemeleri ve aranan özellikleri karşıladıklarına dair kanıt sunmaları istendi. Seçilen kişilerin isimlerinin ve atandıkları pozisyonların daha sonra açıklanması bekleniyor.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

- *Sudan, ABD'nin terör listesi açıklamasından memnun...* Sudan Dışişleri Bakanlığı, ABD'nin Sudan'ı teröre destek veren ülkeler listesinden çıkarabileceği yönündeki açıklamayı memnuniyetle karşıladı. Bakanlıktan yapılan açıklamada, ABD'nin, Sudan'ı, teröre destek veren ülkeler listesinden çıkarmaya ve iki ülke arasındaki ilişkileri güçlendirmeye hazır olduğu yönündeki açıklamasından memnuniyet duyulduğu kaydedildi. Açıklamada, Sudan'ın, istenen hedeflere ulaşılması için ikinci aşamaya hazır olduğu ifade edildi.

- *BM ve Mali yönetimi, ülkenin kuzeyinde silahsızlanma süreci başlattı...* Mali'deki Birleşmiş Milletler Barış Gücü (MINUSMA) tarafından yapılan açıklamaya göre, Gao'da düzenlenen resmi törenle "Silahsızlanma, Tasfiye ve Yeniden Entegre Olma" (DDR) süreci başlatıldı. Birleşmiş Milletler (BM) ve Mali'den bazı yetkililerin yer aldığı törene, sürecin hedefinde olan silahlı gruplardan katılım olmadı. Süreç, eski isyancı ya da hükümet yanlısı silahlı grupların, yeniden yapılandırılmış orduda kuzey nüfuslarını temsil edecek şekilde yer almasını kapsıyor. İsyancılar, mesleki eğitim programlarından yararlanarak sivil hayata dönmeyi de tercih edebilecek. Yetkililer, her gün 50 isyancının sürece dahil olmasını bekliyor. Sürece katılmak için son tarih 30 Kasım olarak duyuruldu. Mali'nin kuzey ve orta kesimleri, 2012'den bu yana ayrılıkçı çatışmalar ve terör saldırılarına sahne oluyor. Gerek Fransa'nın "Barkhane Operasyonu" adı altında Mali'de görevlendirdiği 4 bin asker gerekse BM'nin 15 bin kişilik barış gücü MINUSMA şu ana kadar güvenlik tehdidini ortadan kaldırmayı başaramadı.

- *Suudi Arabistan'dan şaşırtan Yemen paylaşımı: Yemen halkının yanındayız...* Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçleri Mart 2015'ten bu yana Yemen hükümetine destek amacıyla Yemen'deki sivil hedefleri vurmaya devam etmesi nedeniyle eleştirilerle gündeme gelirken, Suudi Arabistan'dan şaşırtıcı bir paylaşım geldi. Suudi Arabistan Dışişleri Bakanlığı, resmi Twitter hesabı üzerinden paylaştığı mesajda, Yemenli çocukların yer aldığı bir fotoğrafı 'Yemen halkının yanındayız', 'Sizin çocuklarınız bizim çocuklarımız' mesajlarıyla yayınladı.

- *Zarif'ten Pompeo'ya Yemen tepkisi: Utanmanız yok mu?...* Zarif, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, Pompeo'nun, "İranlıların gıda ve ilaç için gerekli mali hizmetlere erişimini engelleyen yasa dışı ABD yaptırımlarının sorumluluğunu" İran'a yüklediğini dile getirdi. ABD'ye rağmen İran halkına gıda, ilaç ve diğer temel malzemeleri ulaştıracaklarını dile getiren Zarif, "İran ve Yemen'e karşı işlenen insanlık suçundan ABD sorumludur" ifadesini kullandı. Zarif, Yemen'deki gelişmelerle ilgili olarak ise Pompeo'ya hitaben şu cümleleri yazdı: "Bak ne diyeceğim, Bakan Pompeo. Karşı karşıya kaldıkları kıtlıktan sorumlu olan Yemenlilerin kendisidir. Çünkü Yemenliler okul servislerini bombalamak için milyar dolarlar ve 'bu riski hafifletmek için yine milyonlar' harcayan hamileri olduğunuz kasaba (Suudi Arabistan'a) direnmeksizin kendilerini yok etmelerine izin vermeliydiler. Utanmanız yok mu?"

AVRUPA – AB

- *Polonya ABD'den doğalgaz alıyor...* Polonya'da devlete bağlı doğalgaz şirketi PGNiG, Rusya'ya olan enerji bağımlılığını azaltmak için ABD'den doğalgaz almak için uzun dönemli bir anlaşma yaptı. PGNiG'nin yönetim kurulu başkanı Piotr Wozniak, doğalgazın fiyatının Rusya'ya ödediklerinden yüzde 20-30 daha düşük olduğunu kaydetti. Anlaşmaya göre Polonya 2019'dan 2022'ye kadar ABD'den 700 milyon metre küp; 2023'ten 2042'ye kadar ise 39 milyar metreküp doğalgaz alacak. Wozniak anlaşmanın komşu Ukrayna'yı Rusya'dan

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

gelen doğalgaz akışında yaşanan sürpriz kesintiler karşısında da koruyacak bir güvenlik ağı oluşturacağını söyledi. Moskova önceki yıllarda doğalgaz konusunda kendisine bağımlı olan Polonya ve Ukrayna'ya karşı doğalgazı siyasi bir avantaj olarak kullanmıştı. Polonya ve Ukrayna'nın endişeleri Almanya ve Rusya arasında imzalanan Kuzey Akımı 2 boru hattı projesinin ardından artmıştı. Projeyle Rusya'nın Polonya ve Ukrayna'yı baypas ederek doğalgazını doğrudan St Petersburg'dan Almanya'ya iletmesi öngörülüyor.

- *Almanya'da Müslümanlara olumsuz bakış yükseldi...* Almanya'da Leipzig Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırmaya göre ülkenin batısında her 3 kişiden biri, doğusunda ise her 2 kişiden biri göçmenlerin Almanya'ya sadece sosyal devletin olanaklarını istismar etmek için geldiğini savunuyor. Toplumda yabancılara karşı önyargıların ve düşmanlığın ürkütücü bir boyut aldığını gösteren "Leipzig Otoriterlik Araştırması"na göre, Almanların yüzde 36,6'sı, ülkenin yabancılar tarafından "tehlike oluşturacak şekilde istila edildiğini" düşünüyor. Almanya'nın doğu eyaletlerinde bu oran yüzde 44,6. 2002 yılından bu yana her iki yılda bir yapılan araştırmada Almanların özellikle Müslümanlara olumsuz yaklaşımının arttığı belirlendi.

- *Michelle Obama'nın Londra'da yapacağı konuşmanın biletleri 30 dakikada tükendi...* ABD'nin eski First Lady'si Michelle Obama'nın İngiltere'nin başkenti Londra'da yapacağı konuşmanın biletleri satışa çıktıktan yarım saat sonra tükendi. Onbinlerce kişinin Michelle Obama'nın Londra'daki kültür ve sanat merkezi South Bank'te 3 Aralık'ta yapacağı konuşmaya bilet almaya çalıştığı belirtiliyor. Sosyal medyada pek çok kişi 40 binden fazla kişinin bilet sırasına girdiğini söyledi. Ancak Obama'nın konuşma yapacağı salon 2 bin 900 kişilik.

- *AP'de terör propagandası: PKK belgeseli gösterildi...* Avrupa yaşanan tüm olaylara rağmen teröre ve teröristlere destek olup kucak açmaya devam ediyor. PKK ile sıkı ilişkileri bulunan Brüksel'deki Avrupa Parlamentosu'nda terör belgeseli yayınlandı. PKK'lı bir teröristin biyografisinin anlatıldığı belgesel AP'nin salonunda gösterildi. Yönetmen Alba Sotorra'nın çektiği belgeselin sonunda salondakiler alkışlarken, hayatı anlatılan terörist ile canlı bağlantı gerçekleştirildi. Yapılan canlı yayında PKK'lı terörist Türkiye'nin bölgede yürüttüğü faaliyetlerin kendilerinin varlığını tehdit ettiğini belirtti. "Türk devleti tüm kazanımlarımızı tehdit ediyor. Yaşamımızı yok etmek istiyor." dedi. Avrupa Parlamentosu'nda filmin ana karakteri olan YPJ'li terörist Arian'ın skype ile etkinliğe katıldı. Teröristin yanı sıra film yönetmeni Sotarra, YPJ savaşçısı Anna Campbell'in babası Dirk Cambell, yönetmen Stelios Kouloglou ve sözde aktivist terör yanlısı Dilar Dirik de katıldı. AP'de daha önce PKK'nın propaganda sergileri de açılmış, fotoğraf görselleri AP mensuplarınca ziyaret edilmişti.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

- *Sırbistan-Kosova diyalog sürecine devam....* Kosova ve Sırbistan cumhurbaşkanları ile AB Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini'nin bu akşam Brüksel'de yapacağı toplantı öncesinde açıklamada bulunan Vucic, barışı ve istikrarı korumak için sorumlu ve ciddi davranması gerektiğini belirtti.Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vucic, Avrupa Birliği (AB) arabuluculuğunda devam eden Belgrad-Priştine diyalog sürecine ilişkin, görüşme öncesi "100 yıl konuşmak, 1 gün savaşmaktan daha iyi" ifadelerini kullandı. Açıklamanın ardından Kosova Cumhurbaşkanı Thaçi ve Vucic ile Avrupa Birliği (AB) Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini, Brüksel'de bir araya geldi. Görüşmeden diyaloğa devam mesajı çıktı.

YUNANİSTAN - KIBRIS

- **(ÖZEL HABER)** *Çipras 12 mil ve MEB hakkında konuştu: Hakkımızı kullanacağız...* Yunanistan'ın karasularını kademeli olarak 6 milden 12 mile çıkarma planını Ege Denizi'nde uygulaması halinde Türkiye'nin "casus belli" kararını uygulaması ihtimalini değerlendiren Çipras, "Bu yeni bir mesele değil. Haklarımızı kullanacağız." ifadesini kullandı. Çipras, meselenin dağınık bir şekilde gündeme geldiğini ve diğer siyasi partilerin de konuya ilişkin bilgilendirilmesi gerektiğine inandığını belirtti. Çipras, Türkiye ile Doğu Akdeniz'de yaşanan gerginlik üzerine bir soruya ise şu yanıtı verdi: "Türkiye, etkili ve kritik bir güç. Yunanistan, (Doğu Akdeniz) bölgede diğer ülkelerle birlikte bir enerji haritası yaratmak için şartları oluşturdu. Türkiye bir karar vermeli. Uluslararası hukuka saygı çerçevesinde kaldığı müddetçe biz Türkiye'yi dışlamıyoruz. Bunun yalnızca ikili bir mesele olmadığını anlaması gerekiyor."Başbakan Çipras, "Cumhurbaşkanı kararnameleriyle değil, meclis yoluyla (karasularını) genişleteceğiz. Strateji değil sadece taktiği değiştirmeye karar verdim. İyonya Denizi'nden başlayarak uluslararası hukukun bize imkan tanıdığı ölçüde bu hakkı gerçekleştireceğiz." diye konuştu.

- **(ÖZEL HABER)** *Yunan Cumhurbaşkanı Midilli Adasında konuştu....* Yunanistan Cumhurbaşkanı Prokopis Pavlopulos'un, Midilli (Lesvos) Adası'nın Türk boyunduruğundan kurtulmasının 106'ıncı yıldönümü kutlamaları sırasında gerçekleştirilen çelenk bırakma töreninden sonra yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Bugün, Midilli (Lesvos) Adası'nın Türk boyunduruğundan kurtulmasının 106'ncı yıldönümünü görkemli bir şekilde kutluyor, borcumuzu yerine getirerek başrol oyuncularını saygıyla anıyoruz. Halk ve Millet olarak, ülkemizin ulusal bütünlüğe ulaşması yolunda büyük bir adım olan Midilli'nin kurtuluşunun, çağdaş tarihimizin çok önemli bir anı olduğunu hatırlamayı bir borç biliriz. Bahsekonu

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

kutlamalar çerçevesinde Midilli'den herkese, bilhassa dost ve komşu Türkiye'ye şu iki mesajı gönderiyoruz: İlk olarak, herkesle dostluk ve iyi komşuluk ilişkileri istiyoruz. Bilhassa Türkiye'yle ilgili olarak, Avrupa Birliği içerisinde aksini iddia eden bazı seslere karşı kesin itirazımızı dile getirerek, Türkiye'nin Avrupa yönelimini gözetiyoruz. Ancak bu, herkesin ve özellikle Türkiye'nin, Uluslararası Hukuka ve Avrupa Hukuku'na mutlak saygısından geçmektedir. İkinci olarak, Uluslararası Hukuk ve Avrupa Hukuku temelinde egemenliğimizi, aynı zamanda Avrupa Birliği sınırları ve toprakları olan sınırlarımızı ve topraklarımızı her zaman sağlam birlik koşulları altında savunmaya da bir o kadar kararlıyız."

- *Yunanistan-İsrail hava kuvvetleri ortak tatbikatı...* İsrail hava kuvvetlerinin 12 gündür Yunanistan'da Yunan hava kuvvetleriyle yaptıkları ortak tatbikat sona erdi. Yunan medyasında çıkan haberlere göre İsrail tatbikata 11 F-16 uçağı ve bir AWACS uçağıyla katıldı. İsrail'in geçmişte olduğu gibi bu tatbikatta da Yunanistan envanterinde bulunan S-300'lerle karşı (Suriye'ye konuşlanan Rus S-300'lerine yönelik olarak) savunma eğitimleri yaptığı da değerlendiriliyor.

- *Laiklik mutabakatı Fener Rum Patriğini huzursuz etti...* Fener Rum Patrikhanesi, Yunanistan Başbakanı Aleksis Çipras ile bağımsız Yunanistan Kilisesi'nin lideri Atina Başpiskoposu Yeronimos arasında din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması amacıyla sağlanan ilk anlaşmadan rahatsız oldu. Fener Rum Patriği, anlaşma ilan edilmeden görüşü alınmadığı için rahatsızlık duyuyor. Patrik Bartholomeos'un 27 Kasım'daki Sen-Sinod Meclisi toplantısında söz konusu anlaşma hakkında görüşlerini dile getirmesi bekleniyor. Fener Patrikhanesi'nde anlaşmanın Yunanistan'da kendi yetki bölgelerini de kapsayıp kapsamadığı sorusuna cevap bekleniyor. Laiklik mutabakatı, Yunanistan'da 10 bin din adamının devlet memuru statüsüne son verilmesini, Yunan Kilisesi'nin milyarlarca Euro'luk servetinin kurulacak fona devrilmesini öngörüyor.

- *AP Başkanı'ndan ABD ve Çin'le mücadele için birlik olma çağrısı...* AP Başkanı Tajani, "ABD ve Çin ile tek tek mücadele edemeyiz. Orta Doğu'da Rusya ve ABD'den bağımsız olarak Avrupa savunma politikalarına ihtiyacımız var. Birlik olmalıyız." dedi. Avrupa Parlamentosunun (AP) en büyük siyasi grubu Avrupa Halk Partisinin (EPP) Helsinki Kongresi'nde AP Başkanı Antonio Tajani, ve AB Konseyi Başkanı Donald Tusk konuşma yaptı. Tajani, konuşmasında, Avrupa'nın "demokrasi ve özgürlük" gibi değerlere ihtiyacı olduğunu, Hristiyanların yanı sıra Yahudi ve Yezidi azınlıkların da haklarının korunması gerektiğini söyledi.

- *İspanya Başbakanı'na suikast girişimi önlendi...* İspanyol yetkililer, İspanya Başbakanı Pedro Sanchez'e yönelik suikast girişimini önlediklerini açıkladı. Yapılan açıklamada başbakana saldırı hazırlığı yapan ve Barselona yakınlarındaki Terrassa kentinde yaşayan 63 yaşındaki özel güvenlik görevlisi Manuel Murillo Sanchez'in, geçtiğimiz eylül ayında tutuklandığı belirtildi. Saldırı hazırlığı yapan kişinin çok sayıda ağır silaha sahip olduğu bildirildi. Saldırı hazırlığı yapan kişinin, Başbakan Sanchez'i, İspanyol Diktatör Francisco Franco'ya yönelik sözleri sebebiyle daha önce de tehdit ettiği ifade edildi.

ABD

- *California'da Silahlı Saldırı: 13 Ölü...* Amerika'nın California eyaletinde bir bara giren silahlı kişi rastgele ateş açtı. Bölge şerifi saldırıda şu ana kadar 13 kişinin hayatını kaybettiğini açıkladı. Ölenler arasında saldırgan da bulunuyor. Yetkililer saldırganın kendisini

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

vurduğuna inanıyor. Ventura County Şerifi Geoff Dean gazetecilere yaptığı açıklamada saldırganın Ian Long adında 28 yaşında eski bir deniz piyade askeri olduğunu söyledi. Şerif, saldırganın muhtemelen kendisini vurduğunu da belirtti. Long'un saldırıyı tek başına gerçekleştirdiğine inanılıyor.

- *ABD'den Rusya'ya Kırım ve Ukrayna yaptırımı...* Beyaz Saray yönetimi, Kırım'ı ilhakı ve Ukrayna'nın doğusuna müdahalesi nedeniyle Perşembe günü Rusya'ya yönelik yeni yaptırımlar açıkladı. Yaptırım kararı, ABD Başkanı Donald Trump'ın Rusya Devlet Başkanı Viladimir Putin ile 30 Kasım'da G20 toplantısında bir araya gelmesinin öncesine rastlıyor. Donald Trump bir önceki gün ise Rusya'nın 2014 yılında Kırım'ı ilhakından eski ABD Başkanı Barack Obama'yı sorumlu tutmuştu. Trump, "Bunun olmasına izin veren Barack Obama'ydı" demişti. Yaptırım, üç kişiyi ve dokuz kuruluşu kapsıyor.

- *ABD Minuteman 3 füzesini test etti...* ABD Hava Kuvvetleri'nin Minuteman 3 kıtalararası balistik füzesini Kaliforniya'daki Vanderberg Hava Kuvvetleri Üssü'nden fırlatarak test ettiği öğrenildi. 3 aşamalı karada üslenen kıtalararası balistik füzeler olan Minuteman füzeleri ilk olarak Soğuk Savaş döneminde Sovyetler Birliği'ne karşı yapılmıştı. Şimdilerde bu füze ABD'nin elindeki karada üslenen tek kıtalararası balistik füze olma özelliğini taşıyor. Açık kaynaklardan elde edilen son bilgilere göre Washington, en az 2020'nin sonuna kadar kullanılabilecek 450 füzeyi elinde bulunduruyor. Füze ABD ordusunun kullanımına 1970 yılında geçti, 1978 sonundaysa üretimi durduruldu. Füze 12 bin kilometre uzaklıktaki hedefleri yok edebiliyor.

- *Washington kulisi: ABD Patriot için yeni teklif sunabilir. Halkbank aleyhindeki iddianamenin hazır olduğu konuşuluyor...* Hürriyet yazarı Cansu Çamlıbel, ABD'de yürütülen 'Atilla davası' ile ilgili olarak "Washington'da son haftalarda Halkbank aleyhindeki iddianamenin hazır olduğu ve çok yakında kamuoyuna açıklanacağı konuşuluyor" dedi. Çamlıbel ayrıca 01-02 kasım'da ABD'de bulunan Büyükelçi Sedat Önal ile yapılan görüşmelerde Trump yönetiminin Türkiye'ye yeni bir Patriot teklifi vermeye hazırlandığı yönünde mesajlar verilmiş olabileceğini yazdı.

RUSYA

- *Rusya'nın ABD'yi yok etmek için yeni silaha ihtiyacı yok...* Amerikan National Interest dergisi, Rusya'nın savaş durumunda, mevcut balistik füzeleri önleyecek füze savunma sistemi olmayan ABD'yi yok etmek için, Avangard sistemlerine ihtiyacı olmadığını, Rusya'nın kara ve deniz bazlı 528 balistik füzeye sahip olduğunu ve ABD'nin devlet olarak varlığına son vermesi için bunların küçük bir kısmının yeterli olacağını yazdı.

- *KGAÖ zirvesi yapıldı. Rusya öncülüğündeki KGAÖ'nün liderleri, INF'nin korunmasından yana...* Rusya'nın öncülüğündeki KGAÖ'nün liderleri, Kazakistan'ın başkenti Astana'da bir zirve gerçekleştirdi. Zirvenin sonunda bir ortak açıklama kabul eden liderler, ABD'nin tek taraflı olarak çekileceğini açıkladığı INF'nin yürürlükte kalması gerektiğinin altını çizdi. Açıklamada, "Eşit ve bölünmez güvenlik ilkesine bağlılığımızı teyit ederken ABD'li yetkililerin INF'den çekilme planlarına ilişkin açıklamaları nedeniyle INF çevresinde yaşanan durumdan endişe duyduğumuzu belirtiriz. Bu anlaşmanın geçerliliğinin korunmasından yanayız" ifadelerine yer verildi. Liderler, karşılıklı silah sevkiyatını arttırma konusunda mutabakat sağladıklarını da belirtti. Liderler, bu yolla ülkelerin savunma ve sanayi

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

komplekslerini müştereken geliştirmeyi hedeflediklerini altını çizdi. KGAÖ'ye üye ülkeler, Rusya, Ermenistan, Kazakistan, Tacikistan, Belarus ve Kırgızistan.

- *Rusya Enerji Bakanlığı: ABD yaptırımları Kırım'a enerji tedarikini etkilemeyecek...* Rusya Enerji Bakanlığı'nın açıklamasında, ABD'nin yürürlüğe koyduğu yaptırımların Kırım tüketicilerine enerji arzını ve Kırım Birleşik Isı ve Güç Santrali'nin (KrımTETs) faaliyetini etkilemeyeceğini belirtti. ABD Maliye Bakanlığı, Rusya Federasyonu'na bağlı Kırım Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren KrımTETs enerji şirketi ile Rossiya Bankası'na ait Güney Proje şirketi ve 4 Kırımlı senatöre karşı yaptırım kararı aldıklarını açıklamıştı.

ASYA - PASİFİK

- *Rusya, Hindistan ve Çin'den ticarette doları kaldırma planı...* Rusya Başbakan Yardımcısı Yuri Borisov, Hindistan'ın Rusya'dan aldığı S-400 füze savunma sistemlerinin parasının ruble olarak ödeneceğini açıkladı. Ayrıca, Vneşekonombank başkanı İgor Şuvalov da, Çin ile bu yılın sonuna kadar karşılıklı işlemlerde ulusal para kullanımı yönünde bir anlaşma imzalanabileceğini belirtti.

- *Tacikistan'da cezaevindeki ayaklanma kanlı bitti: 13 ölü...* Tacikistan'ın Kocand kentinde hapishanede çıkan ayaklanmada 13 mahkumun güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğü belirtildi. Kentte bulunan hapishanede çarşamba akşamı başlayan ayaklanma kanlı bitti. Kent Valiliği, mahkumlardan birinin, gardiyanın silahını alarak rastgele ateş açtığını duyurdu. Euronews'in haberine göre DEAŞ terör örgütü üyesi olduğu belirtilen mahkumun başlattığı olaya diğer mahkumlar da katıldı. Ayaklanan mahkumlar kısa sürede hapishaneyi ele geçirdi. Olay yerine gelen güvenlik güçleri, mahkumlara müdahale ederek ayaklanmayı bastırdı. Olayda en az 13 mahkum yaşamını yitirdi. Güvenlik güçlerinden ölü veya yaralı olduğuna dair açıklama yapılmadı.

- *Filipinler, Rus helikopter ve denizaltıları almayı düşünüyor...* Filipinler Savunma Bakanı Delfin Lorenzana, Rusya'dan savaş helikopterleri ve dizel denizaltılar dahil birkaç silah türünün satın alınması olasılığı üzerinde çalıştıklarını belirtti. Endonezya'daki silah fuarına katılan Lorenzana, Rus medyasına açıklamasında, "Saldırı ve nakliye helikopterleri dahil birkaç silah türünü inceliyoruz. Ayrıca ateşli silah, ek anti tank roketatar ve mühimmat almayı düşünüyoruz" ifadelerini kullandı.

- *Çinli bilim insanları, yara izlerini yok eden jel geliştirdi...* Biomaterial Science dergisinde yayınlanan makaleye göre, Çinli bilim insanları ipek proteinlerinden yararlanarak yaraların iz bırakmadan iyileşmesini sağlayan bir jel geliştirdi. Bilim insanları çalışmalarında ipek liflerinde bulunan zamk gibi bir özü kullandı. İçerisindeki protein zincirlerini birbirine bağlamak için öze ultraviyole ışını ve fotobaşlatıcı uygulandı.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *UNICEF Türkiye yetkilisinin seminerinde Türkiye'deki mülteci çocuklarla ilgili verdiği veriler...* Sayılar kesin olmamakla birlikte yaklaşık sayılara denk düşmektedir: Türk Devlet Okullarında okuyan çocuk: 400.000, Henüz herhangi bir okula yerleştirilmemiş olan çocuk;

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

430.000, UNICEF tarafından Suriyeli mülteci çocuklara yönelik eğitim alan Türk öğretmenler; 54.400, Yapısal psiko-sosyal destek alan çocuk; 64.400, Sosyal kaynaşma etkinlikleriyle desteklenen Suriyeli ve Türk çocuk; 68.000, Çoğunluğu çocuk felcine yönelik olmakla birlikte aşısız olup aşılanan çocuk; 142.000..... Yetkilinin getirdiği yoruma göre, son dönemde Suriyelilere yönelik desteklerin ve şartların iyileşmesi ve kültürel olarak Avrupa ülkelerine nazaran yakınlık gibi sebepler dolayısıyla artık pek çok göçmen Türkiye'yi Avrupa'ya geçiş için bir transit ülke olarak kullanmaktan ziyade burada kalmayı tercih ediyor, hatta Avrupa'ya ulaşıp Türkiye'ye dönen mültecilerin sayısı da artışta... (***DEĞERLENDİRME:*** *Bu hususta henüz okula yerleştirilmeyen çocuk sayısının çokluğu ileride yaşanacak sosyal problemlere adeta bir kanıt niteliği taşıyor. Diğer yandan aşısı eksik olup aşılanan ve psikolojik destek alan çocuk sayısını da düşününce; hem salgın hastalık hem de travmatik kitlenin ülkemize girişinin güvenlik bağlamında yaratacağı sorunlar ortadadır. Türkiye'de İktidarın "Göç denince herkes güvenlik boyutunu tartışıyor, kimse insani boyutuna değinmiyor" yorumunun ne kadar eksik ya da seçici bir yorum olduğu ortaya çıkmış oluyor.)*

- *Türk Dışişleri'nden Yunanistan'a 'hava sahası için izin talebi' yanıtı...* Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Yunanistan Milli Savunma Bakanı Panos Kammenos'un, 'Türk savaş uçaklarının Yunan ulusal hava sahasına girmek için izin talebinde bulunduğuna' yönelik ifadelerine ilişkin soruya yazılı açıklamayla yanıt verdi. Bir ülkenin başka bir ülkenin hava sahasını kullanmak amacıyla izin istemesinin yeni bir uygulama olmadığını belirten Aksoy, "Bilindiği üzere, hem sivil, hem askeri uçuşlar için bir ülke diğer bir ülkenin hava sahasını kullanmak amacıyla izin istemekle mükelleftir. Ülkemiz de tabiatıyla Yunanistan'ın altı deniz mili genişliğindeki hava sahasını tanımakta, Yunanistan'a ve Yunanistan üzerinden gerçekleştirilen intikal uçuşları için uluslararası kural ve teamüllere uygun olarak uçuş izni talebinde bulunmaktadır. Bu yeni bir uygulama değildir." ifadelerini kullandı. (***DEĞERLENDİRME:*** *Dışişleri Bakanlığının bu açıklaması genel itibariyle doğrudur. Burada sorun Yunanistan'ın hava sahasını 10 mil kabul etmesi ve 6 ile 10 mil arasını da hava sahası ihlali olarak kabul etmesidir. Eğer 6 ile 10 mil arası için de izin talep ediliyorsa bu kabul edilemez. Yunan Savunma bakanının kastı ve Dışişleri Bakanlığının açıklması bu bağlamda net değildir.)*

- *Türkiye'de bugün ve hafta sonunun tartışma konuları....* KKTC'de başlayan ve Türkye'ye de sıçrayan 10 Kasım'ın Cumartesi'ye denk gelmesi nedeniyle törenlerin 9 Kasım'a alınması üzerindeki tartışmalar devam edecek gibi gözükmektedir..... Diğer bir konu da CHP milletvekili Öztürk YILMAZ'ın bir TV programında söylediği Ezan Türkçe okunmalıdır sözü üzerine partisince disipline sevk edilmesidir. Ezan'ın Türkçe okunması konusu ANDIMIZ tartışmaları esnasında Cumhurbaşkanınca da dile getirilmişti. Bu konunu siyasette yeni tartışma konusu olması muhtemel gözüküyor.... Dış politika bağlamında ise Fırat'ın doğusu ve PKK bağlamında ABD ile yaşanan çarpık ilişkiler gündemde olmaya devam edecek.

TERÖRLE MÜCADELE

- Diyarbakır, Silvan, Lice, Kulp ve Hani Jandarma Komando birliklerince, Lice kırsalında, 01 Kasım'da 4 teröristin etkisiz hale getirildiği operasyonda bölgede yapılan aramada; 2 M-16, 1 AK-47 Kalaşnikov P. Tf., 1 tabanca, 7 el bombası ve çeşitli örgütsel döküman ele geçirilmiştir.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ